

ת"פ 47225/06/19 - מדינת ישראל נגד פלוני

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 47225-06-19 מדינת ישראל נ' פלוני

לפני כבוד השופט איתי הרמלין
המאשימה:

מדינת ישראל
ע"י עו"ד טל סלגניק ועו"ד תמיר גינדין

נגד

הנאשם:

פלוני
ע"י עו"ד מיכאל עירוני

החלטה בבקשה לחזרה מהודאה

1. נגד הנאשם הוגש בחודש יוני 2019 כתב אישום שייחס לו 7 אישומים שעניינם עבירות של תקיפת בת זוג, איומים, הסגת גבול ופגיעה בפרטיות. ביום 20.7.2021 בדיון בפני "שופטת מוקד" כפר הנאשם בעובדות כתב האישום, והתיק נקבע לשמיעת ראיות בפניי. ביום 7.2.2022 התחילה שמיעת הראיות בפניי בעדותה של המתלוננת. העדות נפסקה באמצעה כיוון שבאי כוח הצדדים הודיעו שהם במשא ומתן מתקדם להסדר טיעון. ביום 1.3.2022 הודיעו הצדדים שהגיעו להסדר טיעון. במסגרת הסדר הטיעון תוקן כתב האישום במחיקת חמישה מתוך שבעת האישומים ובתיקון אחד משני האישומים הנותרים. לאחר שהקראתי לנאשם את עובדות כתב האישום המתוקן, הוא הודה בהן והורשע בביצוען של העבירות שיוחסו לו. לבקשת ההגנה הפניתי את הנאשם לשירות המבחן לשם קבלת תסקיר. ביום 14.11.2022 התקבל תסקיר שירות המבחן שבו נכתב כי "באשר לעבירות הנוכחיות הנאשם מכחיש את כולן, כאשר לדבריו מעולם לא תקף או איים בפגיעה פיזית על המתלוננת. כאשר הקראנו לו את כתבי

האישום הוא מסר כי המתואר בכתב האישום כלל לא התרחש".

2. בישיבה שנערכה בפניי ב-11.1.2023 ושבה היו קבועים להישמע הטיעונים לעניין העונש, טען הסניגור שאינו יכול לטעון לעניין העונש אחרי שהנאשם טען באוזני קצינת המבחן שהודאתו הייתה הודאת שווא. הסניגור הבהיר כי חובתו היא לבקש לאפשר לנאשם לחזור מהודאתו, אף על פי שיתכן שהדברים יפתרו אם הנאשם יופנה שוב לשירות המבחן. הסניגור אמר כי הנאשם לא הבינו בישיבה שבה הודה במסגרת הסדר הטיעון.
3. התובע טען כי הנאשם מבקש לחזור מן ההודאה רק בשל התסקיר השלילי בעניינו, ושלא מתקיימים לדעתו טעמים המצדיקים לאפשר לו לחזור מן ההודאה. בין היתר ציין התובע כי מדובר בעבירות שנעברו לפני שנים, ושיש חשיבות ציבורית בקידום ההליך.
4. בשלב זה של הדיון הקראתי לנאשם שוב את עובדות כתב האישום המתוקן והוא הכחיש אותן. לדבריו, הודה בזמנו כדי לסיים את ההליך, ו"אין לו בעיה" שיחזור כתב האישום המקורי ויחזרו כל העדים.
5. ב"כ הצדדים הגישו טיעון כתוב שבו חזרו על טיעוניהם והפנו לפסיקה רלוונטית. התובעת הדגישה בטיעוניה כי הנאשם היה מיוצג בעת שהודה, וההודאה ניתנה מרצונו הטוב והחופשי. עוד ציינה התובעת שהבקשה לחזרה מהודאה לא הוגשה מייד עם הגשת התסקיר.

הכרעה

6. סעיף 153 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח-משולב], תשמ"ב-1982 קובע כי נאשם רשאי לחזור מהודאתו בכל שלב של המשפט "אם הרשה זאת בית המשפט מנימוקים מיוחדים שיירשמו". ההלכה המשפטית בעניין פרשנותו של סעיף זה נקבעה בפסק הדין בע"פ 3754/91 **מדינת ישראל נ' קאסם סמחאת** (14.11.1991) (שבאופן תמוה התובעת מפנה לדברים מתוך דעת המיעוט בו). בפסק דין זה נקבע כי "בבוא בית המשפט לשקול, אם לתת לנאשם רשות לחזור בו מהודאתו לפני גזר הדין, לא די... בבירור השאלה, אם ההודאה ניתנה בשעתה מרצונו הטוב והחופשי של הנאשם... גם אם השתכנע בית המשפט בכך... עליו לשאול עצמו, מהי הסיבה הכנה והאמיתית אשר מביאה את הנאשם לבקש את החזרה מן ההודאה. אם סובר הנאשם, כי טעה בשיקוליו בעת שהודה, והמטרה האחת והיחידה העומדת ביסוד בקשתו היא כי תינתן לו ההזדמנות להוכיח את חפותו, כי אז נכון וראוי הוא שלא להכביד תמיד במשקלם של אותם "נימוקים מיוחדים". כפי שנוסחו הדברים בע"פ 6349/11 **גנס שניידר (נסימוב) נ' מדינת ישראל** (10.6.2013): "המבחן המהותי, אשר על פיו תוכרע בקשת הנאשם לחזור בו מהודאתו, הוא כאמור מבחן המניע - האם מדובר ברצון כן ואמיתי מצד הנאשם לחזור בו מהודאת שווא שמסר, ולהוכיח את חפותו, או שמא מדובר במהלך טקטי שנועד לגרוף תועלת משפטית כלשהי". כמבחן עזר לבחינת כנות החזרה מן ההודאה התפתח בפסיקה מבחן עיתוי החזרה מן ההודאה (ראו למשל ע"פ 5622/03 **פלוני נ' מדינת ישראל** (11.1.2004)). ברור כי כאשר החזרה מן ההודאה באה בטרם גזר הדין קשה יותר לראות בו משום תכסיס. כפי שהסביר בית המשפט העליון: "כאשר נאשם מבקש לחזור בו מהודאתו בשלב דיוני מוקדם יחסית (ובעיקר עד למתן גזר הדין), הרי שעל פי

רוב התועלת הפוטנציאלית שביכולתו להשיג מכך היא נמוכה, אם לא אפסית. מאידך גיסא, כאשר מוגשת הבקשה בשלב מאוחר יחסית, ובמיוחד לאחר שניתן גזר הדין, נדמה כי הבקשה "נגועה" באופן אינהרנטי בחשד כי הוגשה מתוך אכזבה מן העונש, ומתוך רצון לשוב ולטרוף את קלפי ההליך הפלילי, בתקווה כי ביטול ההודאה - ועימה ביטול הכרעת הדין... יביא להקלה מסוימת גם בגזר הדין" (ע"פ שניידר הנ"ל). במקרה דומה לענייננו אף ציין בית המשפט העליון כי "בית משפט השלום ציין את הצורך למנוע תכסיסנות ומניפולציות, למשל כאשר הנאשם מסכים להסדר טיעון ומתחרט לאחר שמתברר לו כי התסקיר שלילי. שיקול זה ראוי לו שיובא בחשבון אך במקרה זה לא שוכנעתי כי בקשתו של המבקש לחזור בו מהודאתו נבעה מתכסיסנות. ברור הדבר שהמבקש יכול היה, בקלות רבה, לדבוק בהודאתו ולזכות בהטבה בגזר-הדין (על-פי המוסכם בהסדר הטיעון), והנה בכל זאת העלה את גרסת-החפות שהניעה את שירות המבחן לכתוב את התסקיר שכתב, וזאת עוד בטרם מתן גזר-הדין" (רע"פ 2292/08 שי אמסלם נ' מדינת ישראל (30.3.2009)).

7. כאמור לעיל, במקרה שבפניי הודה הנאשם בעובדות של כתב אישום מתוקן תמורת הטבה של צמצום מסיבי של כתב האישום במחיקת חמישה מתוך שבעה אישומים ובצמצום של אחד משני האישומים הנותרים. לעומת זאת, הכחשתו של הנאשם בפני שירות המבחן את המעשים שבעשייתם הודה בפניי, הייתה מזיקה מבחינתו כיוון שהולידה תסקיר שלילי. חזרתו של הנאשם מן ההודאה בפניי תעמידו בסיכון של הרשעה בכתב אישום חמור מזה שבו הורשע על בסיס ההודאה שממנה הוא מבקש לחזור. בנסיבות אלה קשה לראות בחזרה מן ההודאה משום תכסיס של הנאשם לשם הטבת מצבו (אולי ניתן לראות דווקא את הודאתו ככזו). בקשתו של הנאשם לחזור מן ההודאה נעשית עוד בטרם נגזר דינו ובכך יש משום אינדיקציה נוספת לכך שלא מדובר בתכסיס.

8. לנוכח האמור לעיל אני מתיר לנאשם לחזור מהודאתו, ומבטל את הכרעת הדין מיום 1.3.2022.

9. התביעה תודיע עד ליום 5.2.2023 אם היא מבקשת לנהל את המשפט על בסיס כתב האישום המתוקן או שהיא מבקשת לתקן את כתב האישום לנוסחו המקורי.

10. מועד לשמיעת הוכחות יתואם עם הצדדים.

11. תזכורת פנימית ב-6.2.2023.

המזכירות תשלח החלטה זו לצדדים.

ניתנה היום, 29 בינואר 2023, בהעדר הצדדים.